

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
до проєкту Закону України
«Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення
прозорості у видобувних галузях»
(далі – проєкт Закону України)

I. Визначення проблеми

Закон України «Про забезпечення прозорості у видобувних галузях» (далі – Закон № 2545-VIII) спрямований на виконання міжнародних зобов'язань України як повноправного члена Ініціативи прозорості у видобувних галузях (далі – ІПВГ) і визначає правові засади забезпечення відкритості інформації про діяльність суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність у видобувних галузях, а також розкриття інформації про платежі на користь держави.

Україна є країною-учасницею Ініціативи прозорості видобувних галузей (ІПВГ) та зобов'язана забезпечувати впровадження її міжнародного стандарту. Досягнутий рівень прозорості у видобувних галузях на основі ІПВГ враховується міжнародними партнерами, зокрема у контексті оцінки реформ у сфері управління природними ресурсами, належного врядування та євроінтеграції.

У червні 2023 року Міжнародним Правлінням ІПВГ затверджено оновлений Стандарт ІПВГ 2023 року (далі – Стандарт ІПВГ), який містить нові очікування від країн - учасниць ІПВГ та компаній, які здійснюють діяльність у видобувних галузях.

Зокрема, Стандартом ІПВГ передбачено розширення обсягів інформації щодо питань енергетичного переходу, викидів парникових газів, економічних показників діяльності видобувних компаній, участі компаній у соціальних, екологічних та інфраструктурних проєктах, а також посилення вимог до прозорості у сфері видачі спеціальних дозволів на користування надрами, консультацій з громадськістю та антикорупційної політики компаній.

Крім того, практика застосування Закону № 2545-VIII виявила окремі питання, які потребують уточнення та вдосконалення на законодавчому рівні.

У зв'язку з цим виникла необхідність внесення змін до Закону України «Про забезпечення прозорості у видобувних галузях», Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» та до Закону України «Про екологічний аудит» з метою удосконалення механізмів забезпечення підзвітності і прозорості видобувних галузей відповідно до Стандарту ІПВГ, зокрема щодо подання, збору та оприлюднення інформації суб'єктами господарювання; забезпечення цифровізації процесу збору інформації; уточнення повноважень органів державної влади у сфері забезпечення прозорості; покращення доступу громадськості до інформації про використання природних ресурсів та платежі до бюджету тощо.

Неповне розкриття інформації відповідно до Стандарту ІПВГ може негативно впливати на ефективність управління природними ресурсами, рівень прозорості у видобувному секторі, виконання Україною міжнародних зобов'язань у межах ІПВГ.

Проблема має вплив на наступні групи:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	
Держава	+	
Суб'єкти господарювання,	+	
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	+	

Зазначена проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів, оскільки її вирішення можливе лише шляхом державного регулювання.

Ця проблема обумовлена неузгодженістю положень Закону № 2545-VIII оновлених вимог міжнародного Стандарту ІПВГ і може бути вирішена шляхом прийняття проекту Закону України.

II. Цілі державного регулювання

Цілями державного регулювання є:

удосконалення правового регулювання у сфері прозорості видобувних галузей;
забезпечення відповідності законодавства України вимогам Стандарту ІПВГ;
підвищення відкритості інформації щодо діяльності видобувних компаній;
забезпечення ефективного збору, обробки та оприлюднення інформації;
підвищення рівня підзвітності у сфері управління природними ресурсами;
цифровізація та автоматизація процесу збирання, аналізу даних та інформації необхідних для підготовки Звіту ІПВГ.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1 Прийняття проекту Закону України	Прийняття проекту Закону України забезпечує досягнення цілей державного регулювання стосовно звітування суб'єктів господарювання у видобувних галузях, підвищення прозорості та підзвітності видобувних галузей відповідно до оновлених вимог Стандарту ІПВГ.
Альтернатива 2 Залишення існуючої ситуації без змін	Не забезпечує у достатньому обсязі виконання Україною взятих на себе міжнародних зобов'язань у зв'язку із приєднанням до міжнародної ІПВГ.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей
Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Прийняття проекту Закону України	Реалізація міжнародних зобов'язань України з впровадження Стандарту ІПВГ. Дотримання вимог Стандарту ІПВГ щодо обсягу розкриття інформації. Підвищення підзвітності та прозорості компаній видобувних галузей. Довіра інвесторів та доступ громадськості до інформації.	Не передбачаються.
Альтернатива 2 Залишення існуючої ситуації без змін	Відсутні.	Альтернатива є неприйнятною, оскільки не будуть забезпечені цілі державного регулювання щодо удосконалення системи збору даних суб'єктів розкриття інформації для підготовки щорічного національного звіту ІПВГ та прийняття рішень при формуванні державної політики щодо забезпечення підзвітності і прозорості видобувних галузей.

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Прийняття проекту Закону України	Забезпечення доступу громадян до повної та об'єктивної інформації щодо платежів суб'єктів	Відсутні.

	господарювання та отриманих органами влади та іншими організаціями доходів від діяльності компаній видобувної галузі. Участь громадянського суспільства в процесі впровадження ПІВГ.	
Альтернатива 2 Залишення існуючої ситуації без змін	Відсутні.	Порушення права громадян на доступ до повної та об'єктивної інформації щодо платежів суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність у видобувних галузях; на ознайомлення та обговорення питань, пов'язаних із використанням та управлінням державою і територіальними громадами корисними копалинами загальнодержавного значення.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	59	1 619	29	19	1 726
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	3,4%	93,8%	1,7%	1,1%	100%

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Прийняття проекту Закону України	Удосконалення процесу подання суб'єктами господарювання звітності про платежі через інформаційно-комунікаційну систему «Портал ІПВГ». Підвищення прозорості і підзвітності видобувних галузей та інвестиційного рейтингу.	Часові витрати на ознайомлення
Альтернатива 2 Залишення існуючої ситуації без змін	Відсутні.	Підготовка додаткових запитів, що ускладнює процес підготовки компаніям інформації та даних, що підлягають аналізу і звірці в рамках підготовки щорічного національного Звіту ІПВГ.

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1 Прийняття проекту Закону України	Витрати на ознайомлення суб'єктів господарювання з проектом Закону України – 89 752,00 грн.
Альтернатива 2 Залишення існуючої ситуації без змін	Додаткові часові витрати суб'єктами господарювання на підготовку відповідей на запити щодо уточнення та надання додаткової інформації.

Витрати на одного суб'єкта господарювання наведено у додатках 1 і 2 до цього аналізу регуляторного впливу.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1 Прийняття проекту Закону України	4	Прийняття проекту Закону України є найбільш прийнятним та ефективним способом вирішення існуючої проблеми, оскільки дає змогу досягти найбільш доцільного результату – її повного вирішення за найменших витрат.
Альтернатива 2 Залишення існуючої ситуації без змін	1	Неможливість досягнення цілей державного регулювання альтернативним способом

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1 Прийняття проекту Закону України	Виконання вимог оновленого Стандарту ІПВГ 2023 року. Підвищення прозорості діяльності компаній та запобігання корупції у видобувних галузях. Покращення бізнес середовища у видобувних галузях та, відповідно,	Витрати на ознайомлення суб'єктів господарювання з проектом Закону України.	У разі прийняття проекту Закону України цілі державного регулювання будуть досягнуті повною мірою, що забезпечить: удосконалення механізму розкриття інформації суб'єктами господарювання, які здійснюють діяльність у видобувних галузях;

	<p>залучення інвестицій у видобувну галузь</p> <p>Доступна інформація стосовно діяльності компаній видобувної галузі та про отримані органами влади платежі від цих компаній.</p>		<p>виконання Україною взятих на себе міжнародних зобов'язань у зв'язку з приєднанням до ІПВГ;</p> <p>підвищення прозорості діяльності компаній та запобігання корупції у видобувних галузях;</p> <p>забезпечення доступу громадськості до повної та об'єктивної інформації щодо здійснених платежів у видобувній галузі, а також суспільного обговорення питань, пов'язаних із використанням корисних копалин загальнодержавного значення та управлінням мінеральними ресурсами.</p>
<p>Альтернатива 2</p> <p>Залишення існуючої ситуації без змін</p>	<p>Альтернатива є неприйнятною, оскільки не забезпечує досягнення поставленої мети.</p>	<p>Відсутні.</p>	<p>Проблема залишиться не вирішеною та матиме наступні наслідки:</p> <p>існування перешкод для повноцінного виконання вимог Стандарту ІПВГ стосовно розкриття інформації суб'єктами, визначеними статтею 4 Закону № 2545-VIII;</p> <p>існування неефективного</p>

			механізму розкриття інформації.
--	--	--	---------------------------------

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/ причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1 Прийняття Закону України	Удосконалення процедури подання та оприлюднення інформації, використання електронних інструментів для збору і аналізу даних; підготовки щорічного Звіту ІПВГ, а також поширення отриманої в процесі впровадження ІПВГ публічної інформації про видобувні галузі України.	Не передбачаються.
Альтернатива 2 Залишення існуючої ситуації без змін	Неповне розкриття інформації суб'єктами господарювання, які здійснюють діяльність у видобувних галузях та отримувачами платежів. Обмеження прав громадськості на доступ до об'єктивної інформації про платежі у видобувній галузі, та при обговоренні питань щодо використання і управління корисними копалинами загальнодержавного значення. Складнощі в отриманні повної інформації від суб'єктів господарювання та органів державної влади, необхідної для підготовки Звіту ІПВГ.	Не повною мірою виконуються зобов'язання стосовно підвищення прозорості щодо платежів та доходів у видобувному секторі. Зниження заінтересованості потенційних інвесторів у видобувній галузі.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми.

Механізмом, який забезпечує розв'язання визначеної проблеми, є внесення змін до Закону України «Про забезпечення прозорості у видобувних галузях», Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» та до Закону України «Про екологічний аудит» з метою приведення у відповідність з вимогами Стандарту ІПВГ, зокрема щодо розкриття інформації пов'язаної з процесом енергетичного переходу; надання інформації про податки та механізми ціноутворення на викиди вуглецю, обсяги

викиди парникових газів; вимоги щодо запасів корисних копалин; розкриття видобувними компаніями інформації про участь компаній в соціальних, екологічних та інфраструктурних проєктах; посилені вимоги до інформації про гендерні аспекти, соціальний та екологічний моніторинг і вплив, консультації з громадськістю; забезпечення прозорості під час видачі спеціальних дозволів та/або укладення договорів з метою видобування корисних копалин тощо.

Організаційні заходи, які необхідно здійснити для впровадження цього проєкту Закону України:

а) дії суб'єктів господарювання – ознайомлення із змінами в законодавстві України;

б) дії органів виконавчої влади – забезпечення інформування громадськості про внесені зміни в законодавстві України шляхом його оприлюднення.

У разі прийняття проєкту Закону України передбачається підвищення інвестиційної довіри завдяки зрозумілішим правилам та автоматизації процесу звітування, що відповідають міжнародним стандартам, а також підвищення ефективності управління природними ресурсами та виконання міжнародних зобов'язань України у сфері ІПВГ.

Міністерство енергетики України для впровадження проєкту Закону України має його погодити із заінтересованими органами та подати на розгляд Кабінету Міністрів України.

Після прийняття проєкту Закону України будуть здійснюватися наступні кроки: забезпечення інформування громадськості та суб'єктів господарювання; проведення консультацій;

приведення нормативно-правових актів у відповідність з прийнятим Законом України.

Ризиків впливу зовнішніх факторів на дію проєкту Закону України немає. Прийняття проєкту Закону України не призведе до неочікуваних результатів.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Впровадження проєкту Закону України не потребує додаткових витрат з боку органів виконавчої влади.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії проєкту Закону України не обмежений у часі, що дасть змогу досягти цілей державного регулювання повною мірою. Проєкт Закону України набирає чинності відповідно до законодавства України з дня, наступного за днем його офіційного опублікування.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Прогнозовані показники результативності проекту Закону України:

а) розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів, цільових фондів – не зміниться;

б) розмір коштів, що витрачатимуться суб'єктами господарювання, та/ або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог проекту Закону України – не передбачається;

в) кількість суб'єктів господарювання на яких поширюється дія проекту постанови – 1 726 компаній, що здійснюють діяльність у видобувних галузях;

г) рівень інформованості суб'єктів господарювання стосовно основних положень проекту Закону України – високий.

Прогнозними додатковими значеннями показників результативності проекту Закону України є результати міжнародної оцінки впровадження Стандарту ІПВГ.

Проект Закону України та відповідний аналіз регуляторного впливу розміщено на офіційному вебсайті Міністерства енергетики України в мережі інтернет (<https://mev.gov.ua/>). Міністерство енергетики України в межах компетенції надає необхідні роз'яснення щодо застосування проекту Закону України.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності проекту Закону України буде здійснюватися Міністерством енергетики України відповідно до статті 10 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Відстеження результативності дії проекту Закону України буде здійснюватися Міністерством енергетики України статистичним методом на основі аналізу показників його результативності.

Базове відстеження результативності проекту Закону України здійснюватиметься протягом року після набрання ним чинності шляхом аналізу статистичних даних.

Повторне відстеження проекту Закону України здійснюватиметься не пізніше двох років з дня набрання ним чинності.

Періодичні відстеження результативності проекту Закону України будуть здійснюватися раз на кожні три роки, починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження його результативності.

**Перший віце-прем'єр-міністр України –
Міністр енергетики України**

Денис ШМИГАЛЬ

_____ 2026 р.